

27.3.2018

ONTWERPVERSLAG

over een Europese strategie voor kunststoffen in een circulaire economie
(2018/2035(INI))

Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid

Rapporteur: Mark Demesmaeker

INHOUD

	Blz.
ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT	3
TOELICHTING	8

ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

over een Europese strategie voor kunststoffen in een circulaire economie (2018/2035(INI))

Het Europees Parlement,

- gezien artikel 52 van zijn Reglement,
- gezien het verslag van de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid (A8-0000/2018),
- A. overwegende dat kunststof een waardevol materiaal is dat nuttig is voor onze samenleving en economie;
- B. overwegende dat de manier waarop kunststoffen momenteel worden geproduceerd en gebruikt verwoestende effecten op milieu, klimaat en economie en mogelijke gevolgen voor de gezondheid heeft;
- C. overwegende dat deze nadelen tot grote bezorgdheid bij het publiek en brede aandacht van de media leiden;
- D. overwegende dat van het huidige politieke momentum gebruik moet worden gemaakt om over te schakelen naar een circulaire kunststofeconomie;

Algemene opmerkingen

1. is verheugd over de mededeling van de Commissie getiteld "Een Europese strategie voor kunststoffen in een circulaire economie" (COM(2018)0028), omdat dit een goede stap is in de richting van een duurzame manier om kunststoffen te beheren in de gehele waardeketen en daarbij bij te dragen aan de omschakeling van de EU naar een circulaire economie;
2. is van mening dat zowel het voorkomen van de productie van kunststofafval als het verbeteren van onze prestaties op het gebied van recycling van kunststof van essentieel belang is; verzoekt alle belanghebbenden het recente Chinese verbod op de import van kunststofafval te zien als een kans voor investeringen in een geavanceerde recyclingcapaciteit in de EU;
3. is ervan overtuigd dat de kunststoffenstrategie ook moet dienen als een stimulans voor nieuwe, slimme en circulaire bedrijfs-, productie- en gebruiksmodellen in de gehele waardeketen; verzoekt de Commissie met het oog hierop duidelijke koppelingen tussen het afval-, chemicaliën- en productbeleid van de Unie te bevorderen;
4. roept de Commissie op een beleid voor de circulaire economie voor na 2020 vast te stellen op grond van een sterke onderzoeks- en innovatiepijler, en ervoor te zorgen dat in het nieuwe meerjarig financieel kader (MFK) de nodige toezeggingen worden opgenomen;
5. benadrukt dat er een grote verscheidenheid aan kunststoffen en de toepassingen ervan bestaat en dat er dus voor de verschillende waardeketens een aanpak op maat, vaak

gericht op een specifiek product, vereist is, waarbij rekening wordt gehouden met de lokale en regionale vraag en wordt gewaarborgd dat aan de functionele behoeften van de consumenten wordt voldaan;

6. wijst erop dat voor het behalen van succes en een resultaat dat zowel voor de economie als het milieu gunstig is gemeenschappelijke acties van alle belanghebbenden vereist zijn; benadrukt dat het net zo belangrijk blijft om de algemene bezorgdheid over kunststofafval om te zetten in publieke verantwoordelijkheid en gedragsverandering;

Van ontwerp voor recycling naar ontwerp voor circulariteit

7. verzoekt de bevoegde autoriteiten in de lidstaten ervoor te zorgen dat het totale *afvalacquis* volledig ten uitvoer wordt gelegd;
8. verzoekt alle belanghebbenden in het bedrijfsleven concrete maatregelen te treffen om ervoor te zorgen dat tegen 2030 alle verpakkingskunststoffen herbruikbaar of recycleerbaar zijn, om hun merkidentiteit te koppelen aan duurzame en circulaire bedrijfsmodellen en hun marketingpower in te zetten voor de bevordering en sturing van duurzame en circulaire consumptiepatronen;
9. is van mening dat het maatschappelijk middenveld de bedrijven aan hun toezeggingen moet kunnen houden; vraagt de Commissie hier rekening mee te houden in de komende "new deal voor consumenten";
10. verzoekt de Commissie de essentiële vereisten in de richtlijn verpakkingen en verpakkingsafval bij te werken, en daarbij vooral aandacht te besteden aan preventie, ontwerp voor circulariteit en oververpakking;
11. verzoekt de Commissie van "circulariteit eerst" een overkoepelend beginsel te maken, ook voor kunststofvoorwerpen die niet als verpakking worden gebruikt, door de ontwikkeling van productstandaarden en de herziening van het rechtskader voor ecologisch ontwerp;

Creëren van een echte eengemaakte markt voor gerecyclede kunststoffen

Kwaliteitsnormen en -controle

12. verzoekt de Commissie om spoedig kwaliteitsnormen voor te stellen om vertrouwen te creëren en de markt voor secundaire kunststoffen te stimuleren; dringt bij de Commissie aan op de ontwikkeling van verschillende recyclingklassen in overeenstemming met de toepassingsmogelijkheden van verschillende producten en daarbij de volksgezondheid en voedselveiligheid veilig te stellen;
13. vraagt de Commissie lessen te trekken uit beste praktijken met certificatie door onafhankelijke derden, omdat controle onontbeerlijk is voor de bevordering van het marktvertrouwen;

Gerecyclede inhoud

14. roept alle betrokken bedrijven op hun openbare toezeggingen om meer gebruik te maken van gerecyclede kunststoffen om te zetten in formele beloften en om concrete

maatregelen te nemen;

15. is van mening dat er voor bepaalde producten misschien bindende voorschriften voor gerecyclede inhoud moeten worden vastgesteld om het gebruik van secundaire grondstoffen te stimuleren;
16. verzoekt de lidstaten aanpassing van de belasting over de toegevoegde waarde (btw) te overwegen voor producten met een gerecyclede inhoud;

Circulair inkopen

17. benadrukt dat inkopen innovatie in bedrijfsmodellen kan bevorderen; verzoekt de Commissie een EU-leernetwerk op te richten met betrekking tot circulair inkopen om de lessen die zijn getrokken uit pilotprojecten te verzamelen; is van mening dat vrijwillige acties de weg kunnen effenen voor bindende voorschriften voor circulair inkopen door de overheid;

Raakvlak tussen afval en chemische stoffen

18. verzoekt de bevoegde autoriteiten in de lidstaten de controle op geïmporteerde materialen te optimaliseren om naleving van de EU-wetgeving op het gebied van chemische stoffen en producten te waarborgen en te handhaven;
19. is van mening dat de aanwezigheid van een zorgwekkende stof niet het recyclen van afvalstromen voor specifieke, nauwkeurig gedefinieerde en veilige toepassingen op voorhand mag uitsluiten, omdat dit innovatie in de weg kan staan en recyclingmogelijkheden kan ontmoedigen ten gunste van verbranding;

De productie van kunststofafval voorkomen

Kunststoffen voor eenmalig gebruik

20. merkt op dat er geen panacee is voor de aanpak van de nadelige effecten van kunststoffen voor eenmalig gebruik en is van mening dat voor de oplossing van dit ingewikkelde probleem daarom een combinatie van vrijwillige en regelgevingsmaatregelen vereist is;
21. neemt nota van de reeds door sommige lidstaten getroffen maatregelen en steunt daarom het idee van de Commissie voor een specifiek wetgevingskader inzake kunststoffen voor eenmalig gebruik om het creëren van zwerfvuil op zee in de EU een halt toe te roepen en daarmee een bijdrage te leveren aan de doelstellingen van de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling om alle soorten van zeevervuiling te voorkomen en aanzienlijk te verminderen;
22. is van mening dat dit kader de bevoegde autoriteiten in de lidstaten een reeks maatregelen moet bieden, en dat het verenigbaar moet zijn met de integriteit van de eengemaakte markt, een duidelijk en positief milieueffect moet hebben en de consument de nodige toepassingsmogelijkheden moet bieden;
23. benadrukt dat hoge inzamelings- en recyclingspercentages en een vermindering van afval op verschillende manieren kunnen worden bereikt, onder meer door middel van

statiegeldregelingen of regelingen voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid; onderstreept dat de keuze voor een bepaalde regeling blijft vallen onder de verantwoordelijkheid van de bevoegde autoriteit in de lidstaat, die lokale omstandigheden in aanmerking kan nemen en ervoor kan zorgen dat bestaande succesvolle en kostenefficiënte systemen niet in het gedrang komen;

24. onderstreept dat fiscaal beleid tot de bevoegdheden van de lidstaat behoort en is tegen de invoering van een EU-brede belasting op kunststoffen als een mogelijke stroom van eigen inkomsten voor de EU;

Bioplastics

25. is er een groot voorstander van dat de Commissie duidelijke geharmoniseerde regels vaststelt voor biogebaseerde inhoud en biologische afbreekbaarheid om de bestaande misvattingen en misverstanden over biokunststoffen tegen te gaan;
26. benadrukt het belang van levenscyclusbeoordelingen om geringere milieueffecten aan te tonen voor alle biokunststoffen;
27. benadrukt dat biologisch afbreekbare kunststoffen een bijdrage kunnen leveren aan de omschakeling naar een circulaire economie, maar dat ze geen universeel middel tegen zwerfvuul op zee zijn; verzoekt de Commissie daarom een lijst van nuttige producten en toepassingen op basis van biologisch afbreekbare kunststoffen op te stellen, vergezeld van duidelijke criteria;
28. benadrukt dat biogebaseerde kunststoffen mogelijkheden bieden voor partiële differentiatie van grondstoffen en verzoekt om meer O&O-investeringen op dit gebied;
29. verzoekt om onder invloed van zuurstof afbreekbare kunststoffen te verbieden, aangezien dit soort kunststoffen niet veilig biologisch wordt afgebroken en daarom geen aantoonbaar milieuvoordeel oplevert;

Microplastics

30. verzoekt de Commissie een verbod in te voeren op microplastics die opzettelijk worden toegevoegd aan producten zoals cosmetica en reinigingsmiddelen en waarvoor goede alternatieven beschikbaar zijn;
31. verzoekt de Commissie minimumeisen vast te stellen in productwetgeving om het vrijkomen van microplastics bij de bron aanzienlijk te verminderen, in het bijzonder voor textiel, banden, verf en sigarettenpeuken;
32. neemt nota van het goede voorbeeld van "Operation Clean Sweep" en het "zero pellet loss"-initiatief van de haven van Antwerpen; denkt dat dit initiatief kan worden uitgebreid naar EU- en mondiaal niveau;
33. verzoekt de Commissie een onderzoek in te stellen naar de bronnen, distributie, bestemming en effecten van macro- en microplastics in de context van regenwaterbeheer in de lopende fitness check van de kaderrichtlijn water en de hoogwaterrichtlijn;

Innovatie

34. is verheugd over de aankondiging van de Commissie dat nog eens 100 miljoen EUR zal worden geïnvesteerd in het stimuleren van investeringen gericht op circulaire oplossingen krachtens Horizon 2020; steunt de ontwikkeling van een strategische agenda voor onderzoek en innovatie op het gebied van kunststoffen als leidraad voor toekomstige financieringsbesluiten;

Wereldwijde acties

35. roept de EU op om een proactieve rol te spelen in de ontwikkeling van een wereldwijd protocol voor kunststoffen en ervoor te zorgen dat de verschillende toezeggingen die op EU- niveau en wereldwijd zijn gedaan op een geïntegreerde en transparante manier kunnen worden getraceerd;
36. verzoekt alle EU-instellingen hun intern kunststofafvalbeheer nauwkeurig te onderzoeken en zich te richten op preventie met behulp van het milieubeheer- en milieuauditsysteem (EMAS) van de EU;
37. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad en de Commissie, alsmede aan de regeringen en parlementen van de lidstaten.

TOELICHTING

Afvalbergen van kunststof omtoveren tot goudmijnen

Circulaire mogelijkheden voor ons milieu, klimaat en economie

1. Wat staat er op het spel?

Kunststof is een belangrijk en **waardevol materiaal** dat nuttig is voor onze samenleving en economie. De manier waarop kunststoffen momenteel worden geproduceerd en gebruikt is echter onbetaalbaar en niet duurzaam. Kunststof wordt zo ontwikkeld dat het eindelijk kan blijven bestaan, maar wordt vaak nog ontworpen om na gebruik te worden weggeworpen. Bovendien wordt nog steeds zeer weinig kunststof ingezameld met het oog op recycling. Van de circa 25,8 miljoen ton kunststofafval die elk jaar in de EU wordt geproduceerd, wordt minder dan 30 % ingezameld voor recycling. Hieraan kleven grote nadelen:

- 1) **Een verlies voor het milieu:** kunststofafval heeft zeer verwoestende effecten op mariene ecosystemen, terwijl ruim 80 % van het zwerfvuil op zee uit kunststoffen bestaat. In de EU belandt elk jaar 150 000-500 000 ton kunststofafval in de zeeën en oceanen. Bovendien komt in de EU op jaarbasis gemiddeld 75 000-300 000 ton microplastics vrij in het milieu;
- 2) **Een verlies voor het klimaat:** uit onderzoek blijkt dat het recyclen van 1 miljoen ton kunststof gelijkstaat aan het van de weg halen van 1 miljoen auto's¹;
- 3) **Een verlies voor de economie:** uit schattingen blijkt dat 95 % van de waarde van kunststof verpakkingsmateriaal uit de economie weglekt, wat leidt tot een jaarlijks verlies van tussen 70 en 105 miljard EUR;
- 4) **Mogelijke gevolgen voor de gezondheid:** microplastics en de bijproducten daarvan kunnen ook in de voedselketen terechtkomen en de effecten daarvan op de menselijke gezondheid zijn nog niet helemaal duidelijk.

Er is nu werkelijk een **politiek momentum** om een transformatie te bevorderen en om te schakelen naar een **circulaire kunststofeconomie**. Door het recente Chinese besluit om de invoer van kunststofafval te verbieden, wordt de EU gedwongen actie te ondernemen. De rapporteur is ervan overtuigd dat de EU dit verbod moet zien als een kans voor investeringen en innovatie van binnenuit, en dat we moeten stoppen met het "outsourcen" van ons kunststofafvalprobleem.

Dit politieke momentum wordt ook **door de Europese burgers gesteund**. Uit een recente Eurobarometer-enquête blijkt dat de overgrote meerderheid van de respondenten (87 %) zich zorgen maakt over de effecten van kunststof producten op het milieu².

De publicatie van de **mededeling van de Commissie** over "Een Europese strategie voor kunststoffen in een circulaire economie" komt daarom precies op tijd en de rapporteur **is hier verheugd over**. De rapporteur wijst op de volgende **vijf algemene uitdagingen**:

- We moeten kunststoffen in de gehele waardeketen op een duurzame manier beheren;

¹ Zie http://presse.ademe.fr/wp-content/uploads/2017/05/FEDEREC_ACV-du-Recyclage-en-France-VF.pdf

² Speciale Eurobarometer 468, Attitudes of European citizens towards the environment, oktober 2017.

- De strategie moet niet alleen gericht zijn op duurzaam verpakkingsmateriaal, maar moet ook dienen als een stimulans voor nieuwe, slimme en circulaire bedrijfs- en gebruiksmodellen in de gehele waardeketen;
- De Commissie moet een beleid voor de circulaire economie na 2020 vaststellen op basis van grondig onderzoek en innovatie;
- Kunststof kent vele toepassingsmogelijkheden en in plaats van een "one-size-fits-all"-oplossing is een op maat gesneden en vaak productgerichte aanpak vereist;
- Er is behoefte aan gezamenlijke toezeggingen en acties van alle belanghebbenden, met inbegrip van sectoroverschrijdende samenwerking, in de gehele waardeketen en we moeten de zorgen van het publiek over kunststof omzetten in publieke verantwoordelijkheid.

2. Wat is hiervoor nodig?

2.1 Van ontwerp voor recycling naar ontwerp voor circulariteit

Het begint allemaal bij een behoorlijk afval- en materiaalbeheer. Een belangrijke eerste stap is de volledige en tijdige **tenuitvoerlegging van het gehele afvalacquis** door de bevoegde autoriteiten in de lidstaten, met inbegrip van de aanzienlijke verbeteringen door de onlangs aangenomen herziening van de EU-afvalwetgeving.

Verder steunt de rapporteur de ambitie van de Commissie om **ervoor te zorgen dat uiterlijk in 2030 alle kunststofverpakkingen die in de EU in de handel worden gebracht hergebruikt of gerecycled kunnen worden**. Alle belanghebbenden in het bedrijfsleven moeten concrete maatregelen treffen om deze ambitie te verwezenlijken, niet alleen wat betreft verpakkingen voor consumenten maar ook voor de business-to-business-sector, en moeten hun merkidentiteit koppelen aan duurzame en circulaire bedrijfsmodellen.

Bovendien is de rapporteur van mening dat het maatschappelijk middenveld het bedrijfsleven verantwoordelijk moet houden voor zijn toezeggingen en hij ziet de komende "**new deal voor consumenten**" als het ideale kader om hier invulling aan te geven. Hij beschouwt het Nederlandse voorbeeld van een "Meldpunt verpakkingen" als een interessant en relevant model dat door andere lidstaten kan worden overgenomen, omdat dit zorgt voor betrokkenheid van consumenten en het bedrijfsleven stimuleert om verpakkingen duurzamer te maken¹.

De rapporteur staat volledig achter de intentie van de Commissie om **de essentiële vereisten bij te werken** in de richtlijn verpakkingen en verpakkingsafval. Hij dringt er bij de Commissie op aan om van "circulariteit eerst" een overkoepelend beginsel te maken, dat ook van toepassing moet zijn op **kunststof voorwerpen die niet als verpakking worden gebruikt**, door de ontwikkeling van productstandaarden en een herziening van het rechtskader voor ecologisch ontwerp.

2.2 Creëren van een echte eengemaakte markt voor gerecyclede kunststoffen

Er worden nog steeds weinig gerecyclede kunststoffen in nieuwe producten verwerkt: volgens cijfers van de Commissie slechts ongeveer 6 %. De rapporteur onderscheidt **vier belangrijke**

¹ <https://meldpuntverpakkingen.nl/>

bouwstenen voor het creëren van een werkelijk eengemaakte markt voor secundaire kunststoffen.

1) Kwaliteitsnormen en -controle

Op dit moment komt de kwaliteit van gerecyclede kunststoffen niet overeen met de vereiste kwaliteit voor de toepassingsmogelijkheid van een bepaald product. Dit komt door een gebrek aan vertrouwen, controle en transparantie. De ontwikkeling van **recyclingklassen die overeenkomen met de toepassingsmogelijkheden van verschillende producten en controle** zijn daarom van essentieel belang. Er is al een Europees auditsysteem beschikbaar, namelijk EuCertPlast.¹ De rapporteur is echter van mening dat een onafhankelijk certificaat van derden ook een belangrijke stap voorwaarts zou zijn. Het door de Belgische kwaliteitsvereniging ontwikkelde QA-CER-certificatiesysteem zou een model kunnen zijn dat Europa kan navolgen².

2) Stimulans voor gerecyclede inhoud

De rapporteur is ingenomen met de verschillende positieve openbare toezeggingen van leidende bedrijven met betrekking tot gerecyclede inhoud, maar acht het van groot belang dat deze worden omgezet in concrete **beloften**. Deze vrijwillige benadering is echter misschien niet voldoende: de rapporteur is van mening dat er **voor specifieke producten wellicht bindende voorschriften met betrekking tot gerecyclede inhoud moeten worden ingevoerd**. Dit kan worden ondersteund door uitgebreide producentenverantwoordelijkheid en modulering van de btw.

3) Ontwerp voor circulariteit bij inkopen

Innovatie in bedrijfsmodellen kan worden bevorderd door inkopen bij de overheid en particuliere inkopen. Circulair inkopen is echter nog steeds een uitzondering, en niet de regel. Er kunnen, ook op EU-niveau, verschillende maatregelen worden genomen om dit te stimuleren: met name, de bevordering en ondersteuning van innovatie en onderzoek en uitwisseling van beste praktijken. De EU kan een **EU-leernetwerk "circulair inkopen"** oprichten, zodat de lessen die zijn getrokken uit verschillende Green Deals (bijv. in Vlaanderen³ en Nederland⁴) worden verzameld en steun bieden voor het sluiten van toekomstige overeenkomsten. Bovendien kunnen op grond van ervaringen bij vrijwillige bottom-upacties **bindende voorschriften voor circulair inkopen bij de overheid** worden vastgesteld.

4) Raakvlak tussen afval en chemische stoffen

Ten slotte is de rapporteur van mening dat een koppeling met de mededeling van de Commissie over het raakvlak tussen de wetgeving inzake chemische stoffen, producten en afval van essentieel belang is voor het creëren van een eengemaakte markt voor gerecyclede kunststoffen. In het bijzonder acht de rapporteur het absoluut noodzakelijk om **de controle op ingevoerde materialen te intensiveren**, met de nadrukkelijke kanttekening dat de aanwezigheid van een

¹ <https://www.eucertplast.eu/>

² http://www.bqa.be/files/uploads/Audits/2016_BQA_folder_QA-CER.pdf

³ <http://vlaanderen-circulair.be/nl/onze-projecten/detail/green-deal-circulair-aankopen>

⁴ <https://mvonederland.nl/green-deal-circulair-inkopen>

zorgwekkende stof niet het recyclen van afval voor specifieke, nauwkeurig gedefinieerde en veilige toepassingen op voorhand mag uitsluiten.

2.3 De productie van kunststofafval voorkomen

1) Eenmalig gebruik

Ruim 80 % van het zwerfvuil op zee is afkomstig van kunststoffen, en 50 % daarvan van kunststoffen voor eenmalig gebruik. Uit deze cijfers blijkt dat er goede redenen zijn om actie te ondernemen met betrekking tot deze voorwerpen voor eenmalig gebruik. De rapporteur is dus **voorstander van specifieke wetgeving voor kunststoffen voor eenmalig gebruik** om de hoeveelheid zwerfvuil op zee te verminderen. Er is behoefte aan een kader dat de bevoegde autoriteiten in de lidstaten een reeks mogelijke maatregelen biedt, dat verenigbaar is met de integriteit van de eengemaakte markt, een duidelijke positieve invloed op het milieu heeft en de consumenten de nodige toepassingsmogelijkheden biedt.

De rapporteur benadrukt dat hoge inzamelings- en recyclingspercentages en een vermindering van afval op verschillende manieren kunnen worden bereikt, onder meer door middel van statiegeldregelingen of regelingen voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid. Hij onderstreept dat de keuze voor een bepaalde regeling onder de verantwoordelijkheid van de bevoegde autoriteit in de lidstaat blijft vallen, waarbij lokale omstandigheden in aanmerking worden genomen en ervoor wordt gezorgd dat bestaande succesvolle en kostenefficiënte systemen niet in het gedrang komen. Hij wijst er ook met klem op dat fiscaal beleid tot de bevoegdheden van de lidstaat blijft behoren en is daarom tegen de invoering van een EU-brede belasting op kunststoffen als een mogelijke stroom van eigen inkomsten voor de EU.

2) Bioplastics

Er bestaan veel misvattingen en misverstanden over bioplastics, die biologisch afbreekbare, composteerbare en biogebaseerde kunststoffen omvatten. De rapporteur acht het daarom goed dat de Commissie **duidelijke geharmoniseerde regels voor biogebaseerde inhoud en biologische afbreekbaarheid** vaststelt.

Biologisch afbreekbare kunststoffen kunnen een bijdrage leveren aan de omschakeling naar een circulaire economie, maar dienen niet als een universeel middel tegen zwerfvuil op zee te worden beschouwd. De rapporteur verzoekt de Commissie daarom, op grond van duidelijke criteria, **een lijst van nuttige producten en toepassingen op basis van biologisch afbreekbare kunststoffen** op te stellen.

Bovendien kunnen **biogebaseerde kunststoffen** deel uitmaken van een bredere oplossing omdat ze mogelijkheden bieden voor partiële differentiatie van grondstoffen en zo de EU-grondstoffenafhankelijkheid van derde landen kunnen verminderen. De rapporteur is van mening dat er op dit gebied **meer investeringen in O&O** nodig zijn om innovatie aan te moedigen.

De rapporteur pleit ook voor **een volledig verbod op onder invloed van zuurstof afbreekbare kunststoffen**, aangezien dit soort kunststoffen niet veilig biologisch wordt afgebroken en daarom geen aantoonbaar milieuvoordeel oplevert.

3) Microplastics

De rapporteur denkt dat de meest kostenefficiënte optie de aanpak van het gebruik van microplastics bij de bron is. Hij verzoekt daarom om een **verbod op microplastics die opzettelijk worden toegevoegd** aan producten, zoals cosmetica en reinigingsmiddelen, en waarvoor goede alternatieven beschikbaar zijn. De recente invoering van wetgeving in sommige lidstaten, bijvoorbeeld het Verenigd Koninkrijk, waarmee het gebruik van kunststof microbolletjes in cosmetische reinigingsmiddelen wordt verboden, laat zien dat dit mogelijk is.

De rapporteur verzoekt de Commissie verder **minimumeisen** vast te stellen in productwetgeving voor de aanpak van microplastics bij de bron, in het bijzonder voor textiel, banden, verf en sigarettenpeuken. Hij is van mening dat de bevindingen van het MERMAIDS Life+ project¹, dat gericht was op beperking van de effecten van microplastics die vrijkomen bij het wassen van textiel, in dit verband enkele interessante inzichten biedt.

2.4 Innovatie

Als de EU wil slagen in haar ontwikkeling van een nieuwe kunststofeconomie, zijn innovatie, onderzoek en ontwikkeling en investeringen in infrastructuur van essentieel belang. De aankondiging van de Commissie dat nog eens 100 miljoen EUR zal worden geïnvesteerd in het stimuleren van investeringen gericht op circulaire oplossingen krachtens Horizon 2020, is bemoedigend. De rapporteur steunt de ontwikkeling van een strategische agenda voor onderzoek en innovatie op het gebied van kunststoffen, die ook op de periode na 2020 gericht moet zijn.

Hij is er ook van overtuigd dat terreinen als chemisch recyclen en toepassingen van koolstofafvang en -benutting, waarbij koolstofdioxide als grondstof wordt gebruikt, op de innovatieagenda moeten staan. Hij verzoekt de Commissie tevens voort te bouwen op de ervaringen van bestaande innovatieclusters, zoals het Vlaamse Catalisti².

2.5 Wereldwijde acties

Internationaal gezien is er sprake van een snelle ontwikkeling van innovatieve en kosteneffectieve inspanningen gericht op de aanpak van kunststofafval. Als de EU de wereldwijde agenda van de circulaire economie wil aanvoeren en invloed wil uitoefenen, moet zij het voortouw nemen en een proactieve rol spelen in de ontwikkeling van een **wereldwijd protocol voor kunststoffen**. De rapporteur verzoekt de Commissie daarom een instrument te ontwikkelen waarmee de verschillende toezeggingen op een geïntegreerde en transparante manier kunnen worden getraceerd.

3. Conclusie

Het Chinese verbod op de invoer van kunststofafval biedt de EU een geweldige kans om een transformatie te bevorderen en om te schakelen naar een circulaire kunststofeconomie. We moeten dit momentum aangrijpen om te investeren en te innoveren. Als we erin slagen om door middel van circulaire bedrijfs- en gebruiksmodellen een holistische aanpak te ontwikkelen voor de gehele waardeketen, kunnen we een win-winsituatie voor alle belanghebbenden creëren. **We kunnen dan de afvalbergen van kunststof omtoveren tot goudmijnen.**

¹ <http://life-mermaids.eu/en/>

² <http://catalisti.be/>

